Олег Проців

Луцьке мисливське товариство

Якщо аналізувати правила організації мисливських товариств, то вони існували давно та мали уніфікований вигляд. Спільною була мета організації внутрішнього управління, яка забезпечувала їх відносини з іншими організаціями чи громадянами. Через відповідні статути мисливських товариств організовували і мисливські господарства на Волині. Зокрема дані питання врегульовувались у статуті Луцького мисливського товариства лісівників, яке діяло у 30-х роках XX століття.

У загальних положеннях товариства визначалось, що головною ціллю товариства є пропаганда ведення мисливського господарства на високому рівні, контролю за дотриманням правил полювання, піднесення чисельності популяції мисливських тварин. Засобами для досягнення поставлених завдань було, згідно статуту, взірцеве ведення мисливського господарства на наданих в користування мисливських угіддях, сприяння мисливцям у розведенні мисливських собак, співпраця з владою з метою переслідування браконьєрів та торгівців незаконно добутою дичиною. У гуманітарному аспекті товариство зобов'язувалось передплачувати мисливську періодичну літературу, вести мисливську бібліотеку, проводити мисливські конкурси зі стрільби тощо. Товариство було зареєстроване, як юридична особа, офіс якої знаходився у місті Луцьк. Хоча й ведення мисливського господарства та проведення полювання відбувалось виключно у наданих в користування мисливських угіддях, але у контролі за мисливством товариство поширювало свою діяльність на територію всієї Волині та Полісся. Для затвердження кореспонденції товариство використовувало печатку «Мисливське товариство лісників» у Луцьку.

Крім загальних існували й свої внутрішні правила організації товариства. Зокрема, щоб стати членом товариства, потрібно було бути громадянином Польщі та мати щонайменше 21 рік. На відміну від теперішнього двостатусного поділу членів товариств – як в УТМР звичайних та почесних, у Луцькому

товаристві були три статуси, а саме: почесні, звичайні та члени, які підтримують товариство. У відповідності до статусу члена товариства встановлювався й розмір членських внесків. Найбільш привілейованими були почесні члени, які, як і тепер, не сплачували членські внески. Вступні членські внески для звичайних членів та підтримуючих членів становили 10 злотих, в подальшому звичайні члени сплачували 4 злоті, а підтримуючі – 2 злоті. Але вищезазначена сума могла коливатись в залежності від прийнятого рішення на зборах товариства. Статус почесного члена надавався за результатами позитивного голосування на загальних зборах товариства. Для проведення голосування потрібне було подання керівника товариства, в якому вказувались значні заслуги особи у галузі мисливства. Особи, які не виконували статут, діяли на шкоду товариства, не виконували мисливське законодавство, виключались із членів товариства. Кожен член товариства мав право покинути товариство після написання заяви.

Не так просто, як на даний час можна було стати членом товариства. Для цього потрібно було заручитись підтримкою двох діючих членів товариства, які повинні були дати свої рекомендації. Керівництво товариства вибиралось на загальних зборах терміном на два роки. Виборні посади були у керівника, касира і ловчого товариства. Щоб не втратити керівництво товариством, якщо один із керівників не хоче або не може виконувати свої функції, передбачався своєрідний механізм: його місце автоматично займала особа, яка під час голосування набрала після керівника найбільшу кількість голосів.

Рішення зборів керівництва товариства вважалось правочинним, якщо на ньому були присутні три особи. У випадку, коли при голосуванні була рівна кількість голосів, то визначальне значення мала та обставина, за кого голосував керівник товариства.

Відповідно до статуту були чітко поділені повноваження між керівниками товариства. Зокрема, до повноважень керівника товариства належало право виключати з членів товариства осіб, які не сплачували членські внески. Керівник товариства представляв товариство у стосунках з іншими організаціями і контролював виконання статуту та рішення зборів товариства.

Секретар товариства відповідав за ведення протоколів зборів товариства, кореспонденції, разом з керівником товариства підписував всю кореспонденцію. В обов’язки бухгалтера входило ведення фінансової документації. А ловчий відповідав за ведення мисливства на наданих мисливських угіддях, піднесення чисельності мисливських тварин, годівлю тварин у разі потреби.

Все ж найголовнішою інституцією, де приймались рішення, були збори товариства. Статут визначав, що звичайні збори скликались у липні кожного року. На цих зборах розглядалась діяльність товариства на протязі року, звіт про доходи та видатки, про виконання урядових наказів (розпоряджень), а також вирішувались всі інші питання, які відповідно до статуту повинні були бути вирішені виключно на зборах товариства. Але у випадку нагальної потреби керівництво товариства або керівництво ревізійної комісії мало право скликати позачергові збори. Для того, щоб реалізувати скликання позачергових зборів, потрібно було отримати згоду 10 членів товариства. Після дотримання цих процедур керівництво мало право у чотирьохтижневий термін скликати збори. Рішення загальних зборів товариства вважались легітимними, якщо на них була присутня щонайменше третина членів товариства. Якщо на збори прийшло менше третини членів товариства, то на протязі семи днів скликались повторно збори, і тоді рішення приймалось незалежно від кількості присутніх на зборах, тобто, простою більшістю з присутніх. Всі члени товариства повинні були голосувати особисто піднесенням руки. Лише голосування щодо вибору керівництва товариства відбувається таємно (бюлетенями).

Збори товариства були найвищим керівним органом товариства. На зборах затверджувались фінансові звітності за попередній рік, правила та інструкції, які регламентують роботу товариства, здійснювався вибір керівництва товариства та ревізійної комісії, вирішувались питання щодо прийняття подарунків, придбання чи продажу нерухомості, суми членських внесків, всіх подань членів керівництва товариства. Ревізійна комісія повинна хоча б раз на півроку проводити ревізію товариства та доповідати про результати ревізії керівництву товариства. Статут товариства можна було

змінити лише при голосуванні на зборах товариства 4/5 голосів. А ліквідацію товариства можна було зробити лише на зборах товариства, коли за неї проголосують 5/6 голосів від присутніх.

Коли порівнювати правила організації мисливського товариства у Луцьку, то вони мали свої особливості, які повинні були зробити життя луцьких мисливців XIX століття максимально комфортними. Заслуговує на увагу вивчення досвіду організації товариств мисливців з метою їх адаптації до сучасних реалій.

Проців О.Р. Луцьке мисливське товариство / Олег Проців / Лісовий вісник. – 2014. №5/33– с. 18-19.